K. Ü. Kastamonu Eğitim Dergisi 23 (4), 1597-1614

Üniversite Öğrencilerinin Siyasal ve Toplumsal Gündeme İlişkin Görüşlerini Paylaşmada Yararlandıkları İletişim Kanalları

The Communication Channels Used By The Undergraduates To Share Their Views and Opinions On The Socio-Political Agenda

Murat KEÇE
SDÜ, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Isparta, Türkiye

Erkan DİNÇ
Uşak Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Uşak, Türkiye

Makalenin Geliş Tarihi: 02.06.2014 ***Yayına Kabul Tarihi: 23.12.2014***

Özet

Üniversite öğrencilerinin siyasal, toplumsal ve ekonomik alanlarda Türkiye'de ve dünyada yaşanan gelişmelere ilişkin hangi iletişim kanalları aracılığıyla görüşlerini paylaştıklarını inceleyen bu çalışma, nicel araştırma yöntemine uygun olarak tasarlanan betimsel bir alan araştırmasıdır. Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen ölçek aracılığıyla 2012-2013 öğretim yılında Gazi ve Uşak Üniversiteleri'nin çeşitli fakültelerinde öğrenim gören toplam 498 öğrenciden toplanmıştır. Araştırma bulgularına göre katılımcılar gündeme ilişkin görüş paylaşımında en fazla internet medyası ve sosyal paylaşım sitelerini tercih etmektedir. Ayrıca, 25 yaş ve üzeri katılımcıların diğer yaş gruplarındaki katılımcılara nispeten ulusal yayın organlarını daha fazla kullandığı, -edebiyat fakültesi öğrencilerinin sosyal paylaşım siteleri ve internetteki tartışma ortamlarından yoğun yararlandığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler*: Üniversite öğrencileri,* ***s****iyasal ve toplumsal gündem, gündemi takip etme kanalları*

Abstract

Examining the communication channels through which university students' use to share their view points and thoughts on the political, economic and social agenda in Turkey and elsewhere, this study designed as a quantitative survey research. A scale developed by the researchers was used to gather the data from 498 higher education students attaining various departments in Gazi ve Uşak Universities. The study findings reveal that the participants mostly prefer using the Internet and social network websites to share their views on the agenda. Participants over the age of 25 use national publications more than the other age groups, while the students attaining sciences and liberal arts faculties make use of social network websites and the Internet discussion groups most.

Keywords*: Undergraduate students,political and social agenda,communication channells to share the views on the agenda*

1. Giriş

Toplumların dinamik bir niteliğe sahip olmalarından kaynaklı olarak toplumsal, siyasal ve ekonomik gündem sürekli bir değişim ve dönüşüm süreci yaşamaktadır. Toplumu oluşturan fertlerin de bu değişim ve dönüşüm sürecinde etkin rol oynamaları, pasif bir izleyici yerine aktif olarak gündemi oluşturan konularda farkındalık sahibi olmaları beklenmektedir. Diğer taraftan etkin, üretken, katılımcı ve toplumun norm ve değerlerini benimsemiş demokratik bireylerin kendisini de ilgilendiren konularda gündemi takip etmesi tek başına yeterli görünmemektedir (Blair, 2003).

Siyasal ve ekonomik her türlü gelişmenin bireyi doğrudan ya da dolaylı olarak etkilediği göz önüne alındığında kişinin kendisini ilgilendiren konulara yönelik bilgi sahibi olması ve gündeme ilişkin paylaşımlarda bulunması, kendini toplumun bir parçası olarak hissetmesine ve aidiyet duygusu kazanmasına katkı sağlayacaktır (Parry vd., 1992; Gaventa ve Valderrama, 1999). Örneğin 13 Mayıs 2014'te Manisa/Soma'da meydana gelen maden kazasında 301 maden işçisinin yaşamını yitirmesi, 30 Ocak 2014'te Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın (TCMB), Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısı sonrasında güçlü fiyat istikrarını sağlamak ve döviz kuru karşısında TL'nin aşırı değer kaybı yaşamasını engellemek amacıyla faiz artırımı kararı alması, kadına şiddet ve çocuk istismarının önlemeye yönelik yasal düzenlemelerin pratik hayatta ne derece uygulanabildiği ve KPSS'nin kaldırılarak kamuya memur alımının sözlü sınavla gerçekleştirilecek olması gibi tek tek fertleri olduğu kadar toplumun tamamını ilgilendiren konularda görüş dile getirilmesi, katılımcı vatandaşın temel niteliklerindendir.

Ulusal anlamda siyasal, ekonomik ve toplumsal gündeme ilişkin görüşlerin dile getirilmesi ve paylaşımlarda bulunulması kadar evrensel ölçekte de gündemi oluşturan konulara yönelik farkındalık kazanılması ve bu doğrultuda sorunlara ya da gelişmelere duyarlılık gösterilmesi gerekmektedir. Örneğin Ortadoğu'da başlayan barış ve özgürlük hareketleri, Afrika kıtasındaki kıtlıklar, Suriye'de yaşanan iç savaş, Doğu Asya'da meydana gelen doğal afetler, devletlerin silahlanma yarışı gibi dünyanın gündemini meşgul eden konular üzerinde tartışılması, fikir alışverişinde bulunulması küresel vatandaşlığın gerekleri arasında gösterilmektedir (Law, 2004; Osler, ve Starkey, 2005; Davies, 2006). Diğer taraftan siyasal, toplumsal ve ekonomik gündeme ilişkin fikir beyan etme sürecinde görsel ve yazılı basın, internet haber kaynakları, sosyal medya gibi bireyin yararlanabileceği çeşitli kanallar, mevcuttur. Etkin ve katılımcı bir vatandaşın gündeme ilişkin görüş belirtmede mümkün olduğunca farklı kanallar üzerinden eylemde bulunması önem taşımaktadır. Toplumu bilgilendirme amacı da taşıyan söz konusu paylaşımların geniş ve farklı özelliklere sahip kitlelerin dikkatini çekebilmesi açısından çeşitli iletişim kanallarının kullanılması son derece önemlidir (Niemi ve Junn, 1998; Gill ve Gainous, 2002).

Sosyokültürel ve ekonomik parametrelerin bireyin toplumsallaşmasında ve katılımcı bir kimlik kazanmasında önemli bir etken olduğu düşünüldüğünde eğitim seviyesi yükseldikçe farklı iletişim araçlarından yararlanarak toplumsal, ekonomik ve siyasal gündeme ilişkin görüşlerini dile getiren aktif ve katılımcı vatandaş niteliklerine sahip insan sayısında bir artış olması beklenmektedir. Bu anlamda açık öğretim fakülteleri de dâhil olmak üzere toplumun entelektüel kesimini oluşturan gruplardan biri olarak yaklaşık dört milyon üniversite öğrencisinin (http://www.haberx.com) sosyokültürel düzeyi

ile toplumsal ve siyasal gündeme ilişkin fikir beyan etme ve paylaşımlarda bulunma konusunda yalnızca bir kanal yerine farklı kanalları kullanmaları beklenmektedir. Bu nedenle üniversite öğrencilerinin ülke ve dünya gündemine ilişkin farkındalık kazanma ve yaşanan gelişmelere ilişkin görüşlerini belirtmede hangi iletişim kanallarını ne düzeyde tercih ettikleri ve güncel gelişmelerle ilgili bilgi, algı, tutum ve görüşlerini şekillendiren bu kanallar (görsel ve yazılı, sosyal medya vb.) üzerinden paylaşımlar yapmasına imkân sağlayan araçların belirlenmesi önem kazanmaktadır.

İlgili alan yazın incelendiğinde genel olarak toplumun ya da özel olarak toplumun çeşitli kesimlerinin siyasal, toplumsal ve ekonomik alanda yaşanan gelişmelere bağlı olarak oluşan ülke ve dünya gündemine ilişkin görüş paylaşmada hangi iletişim kanallarının kullanıldığını doğrudan ele alan bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Konuyla dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek çalışmalar ise Çakır ve Topçu (2005) tarafından gerçekleştirilen "Bir iletişim dili olarak internet" başlıklı çalışmaları; Kahyaoğlu ve Çelik'in (2011) orta ve yükseköğretim öğrencilerinin internet kullanımına yönelik tutumlarının ele alan araştırmaları; Aksüt ve meslektaşlarının (2012) öğrencilerin sosyal paylaşım sitelerine ilişkin tutumlarını inceleyen çalışmaları ve Kakırman Yıldız'ın (2013) sosyal paylaşım sitelerinin bilgi edinme ve mahremiyet anlayışına etkisi konulu incelemesidir. Araştırmacıların iletişim aracı olarak genellikle "internet" üzerinde yoğunlaştığı ve bu kapsamda çalışmalar gerçekleştirdikleri görülmektedir. Dolayısıyla bu çalışmanın, gündeme ilişkin görüş belirtmede internet ve sosyal medya dışındaki iletişim kanallarından da ne düzeyde yararlanıldığını incelemeyi amaçladığından literatürdeki önemli bir boşluğun doldurulmasına katkı sağlama potansiyeline sahip olduğu düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Üniversite öğrencilerinin daha çok hangi iletişim kanalları aracılığıyla siyasal, ekonomik ve toplumsal gündeme ilişkin görüş paylaştıklarını tespit etmektir.

2. Yöntem

Bu çalışma, nicel araştırma yöntemini esas alan, genel tarama modelinde yapılandırılmıştır. "Tarama modelleri, geçmişteki ya da hâlihazırdaki bir durumu var olduğu biçimiyle betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır" (Karasar, 2012: 77).

Çalışma Grubu

Bu çalışma, 2012-2013 öğretim yılında Gazi ve Uşak Üniversitesi'nin çeşitli fakültelerinde öğrenim gören 498 lisans öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden küme örnekleme yöntemine göre hareket edilmiştir. Kümelere göre örnekleme yönteminde evren, küme adı verilen gruplara ayrılır. Tesadüfi olarak seçilen kümeler bir araya getirilerek örneklem oluşturulur (Çömlekçi, 2001: 90). Araştırmada yer alan katılımcılara ait demografik bilgilere Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcılara Ait Kişisel Bilgiler

Bağımsız Değişkenler	Gruplar	f	%
Cinsiyet	Kız	284	57
	Erkek	214	43
Yaş	20'den küçük	130	26
	21-22	258	52
	23-24	85	17
	25'ten büyük	25	5
Öğrenim Görülen Fakülte	Eğitim	147	30
	Edebiyat	114	23
	İİBF	120	24
	Mühendislik	117	24
Ailenin Yaşadığı yerleşim Birimi	Köy	58	12
	Kasaba	24	5
	İlçe	125	25
	Şehir	80	16
	Büyükşehir	211	42
Toplam		498	100

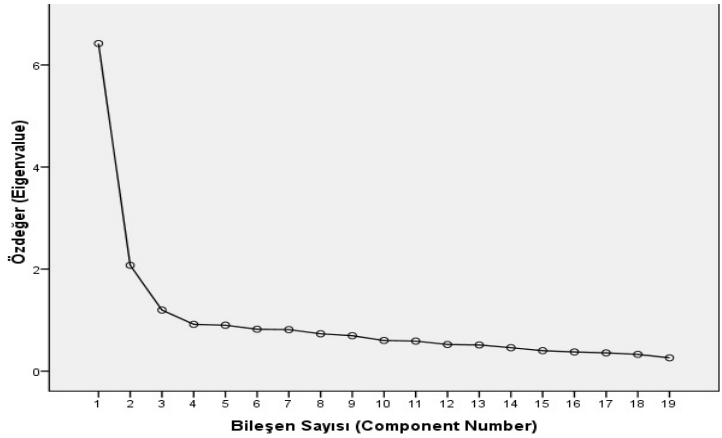
Araştırmaya katılan 498 lisans öğrencisinin 284'ü kız, 214'ü erkektir. Katılımcıların yaş aralıkları incelendiğinde 21-22 yaş aralığındaki katılımcıların yoğunlukta olduğu, 25 yaşından büyük olan katılımcıların ise çalışma grubu içindeki sayılarının oldukça az olduğu görülmektedir. Yine eğitim fakültesi öğrencilerinin daha fazla sayıda oldukları anlaşılmaktadır. Ailesi büyükşehirlerde yaşamakta olan katılımcıların da sayıca diğer gruptaki öğrencilerden üstün oldukları görülmektedir.

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi ve Uygulanması

Çalışmada katılımcıların gündeme ilişkin görüşlerini paylaşmada kullandıkları iletişim kanallarını tespit etmek amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen "Gündeme İlişkin Görüşlerin Paylaşılmasında Yararlanılan İletişim Kanalları" ölçeği kullanılmıştır. Ölçme aracının oluşturulması sürecinde öncelikle insanlar ülke ve dünya gündemindeki gelişmelere ilişkin düşüncelerini paylaşırken hangi iletişim kanallarını kullanırlar? sorusundan yola çıkarak gündemdeki konular hakkında görüşlerin paylaşılmasında yararlanılan iletişim kanallarına yönelik literatür taraması yapılmış ve iletişim kanallarının adının yazılı olduğu 21 maddelik madde havuzu oluşturulmuştur. İletişim üzerine çalışmaları bulunan 3 alan uzmanının görüşlerine sunulan ölçme aracının uygulanabilir ve anlaşılabilir bir nitelikte olduğu geri bildirimi alınmıştır. Dereceleme toplamları ile ölçekleme modeline uygun olarak hazırlanan maddeler *(1) Hiçbir zaman, (2) Ara sıra, (3) Nadiren, (4) Genellikle ve (5) Her zaman* şeklinde beşli derecelendirmeye göre puanlanmıştır. 21 maddeden oluşan ölçme aracı Gazi ve Uşak Üniversiteleri'nin çeşitli fakültelerinde (mühendislik, iktisadi idari bilimler, eğitim ve edebiyat) öğrenim görmekte olan 1, 2, 3, ve 4. sınıf düzeyindeki 498 öğrenciye uygulanmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen ölçme aracının yapı geçerliğinin belirlenmesi için faktör analizine başvurulmuştur. Faktör analizi, çok sayıda değişkenin arka planında yatan temel yapıyı ortaya çıkarmak amacıyla kullanılmaktadır

(Şencan, 2005). 21 madde üzerinde yapılan faktör analizi sonucu ölçme aracının KMO değeri .903 olarak bulunmuştur. Veriler üzerinde faktör analizi yapılabilmesi için minimum KMO değerinin .60 olması yeterli görülmektedir (Pallant, 2007; Büyüköztürk, 2011). Bu değer, verilerin faktör analizi için uygunluğunu göstermektedir. Bartlett's testi sonucu elde edilen Chi-square test istatistiği sonucunun anlamlı olduğu (x^2=4100,796;sd=210;p<.01) gözlenmiştir. Bartlett's testi'nin anlamlı bulunması, verilerin çok değişkenli normal dağılıma sahip olduğunu göstermektedir (Borg ve Gall, 1989; Tabachnick ve Fidell, 2013).

Açımlayıcı faktör analizi sonucu birden fazla faktöre yük verdiği anlaşılan 8. ve 10. Maddeler testten çıkarılmıştır. Faktör yük değerlerinin .30'un üzerinde olması ve yüksek iki yük değeri arasındaki farkın en az .10 olması önerilmektedir (Çokluk vd., 2010). Bu işlem 19 maddelik ölçme aracının KMO değeri .8954 ve Bartlett's testi değeri 3415,795;sd=171;p<.01 olarak tespit edilmiştir. Faktör analizi sonuçları değerlendirilirken maddelerin toplam olarak oluşturduğu faktör yüklerine bakılır. Kline'a (2005) göre faktör yük değeri, maddelerin faktörle olan ilişkisini açıklayan bir katsayıdır. Maddelerin yer aldıkları faktördeki yük değerlerinin yüksek olması beklenir. Bir faktörle yüksek düzeyde ilişki veren maddelerin oluşturduğu bir küme varsa bu bulgu, o maddelerin birlikte söz konusu yapıyı ölçtüğü anlamına gelmektedir. Analiz sonucunda ölçekte kalan 19 maddenin 3 faktörlü bir yapı teşkil ettiği görülmüştür. Maddelerin faktörlere göre dağılımı şu şekildedir: 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 ve 21. maddeler 1. faktörü (internet medyası ve sosyal paylaşım siteleri); 2, 4, 6, 9 ve 11. maddeler 2. faktörü (yerel yayın organları) ve 1, 3, 5, 7 ve 12. maddeler 3. faktörü (ulusal yayın organları) oluşturmaktadır.

Şekil 1. Faktör yapısına ilişkin madde özdeğerleri

Şekil 1'de birinci faktörün özdeğerinin 6,421, ikinci faktörün özdeğerinin 2,075 ve üçüncü faktörün özdeğerinin 1,198 değerinde olduğu görülmektedir. Ölçeği oluşturan üç faktörün toplam varyansın % 51,019'unu açıkladığı belirlenmiştir. Sosyal bilimler açısından çok faktörlü yapılarda açıklanan varyans oranının % 40-60 arasında olması yeterli kabul edilmektedir (Scherer vd., 1988). Analiz sonunda elde edilen varyans oranları ne kadar yüksekse, ölçeğin faktör yapısı da o kadar güçlü olmaktadır (Gorsuch,1974; Lee ve Conrey 1979; akt. Tavşancıl, 2010).

Ölçeğin cronbach alpha iç tutarlık katsayısının .887 olduğu bulgusuna ulaşılmış olmakla birlikte birinci faktörün cronbach alpha güvenirlik değeri .839; ikinci faktörün .761 ve üçüncü faktörün güvenirlik katsayısı değeri .774 olarak tespit edilmiştir. Nitekim güvenilirlik katsayının .70 ve üzerinde olması, ölçeğin güvenilirliğinin bir göstergesi olarak kabul edilmektedir (Kalaycı, 2008; Sipahi vd., 2010).

Verilerin Analizi

Araştırmada, katılımcıların ülke ve dünya gündemindeki gelişmelere ilişkin görüşlerini paylaşmada yararlandıkları iletişim kanallarının çeşitli değişkenler açısından anlamlı farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla yapılan analizler kapsamında dağılımın normalliği ve varyansların homojenliği için Kolmogorov Smirnov ve Levene F testleri yapılmıştır. Parametrik testlerin ön koşulu olan dağılımın normalliği ve varyansların homojenliği varsayımlarının (Baştürk, 2010, Büyüköztürk, 2011, Ural ve Kılıç, 2011, s. 83) sağlandığı durumlarda parametrik testler (bağımsız gruplar için t testi); sağlanmadığı durumlarda ise nonparametrik testlerden (Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis H) yararlanılmıştır.

3. Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, katılımcıların siyasal, ekonomik ve toplumsal alanda yaşanan gelişmelere ilişkin görüşlerini ifade etme kanalları faktör puanlarının bağımsız değişkenlere göre anlamlı bir fark gösterip göstermediğine ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Çeşitli Kanalları Kullanarak Gündemi Takip Etme Düzeylerine İlişkin Yüzde, Frekans ve Aritmetik Ortalama Değerleri

No	Ortamlar	$\overline{X}$	Gündeme İlişkin Görüş Paylaşma									
			1		2		3		4		5	
			%	f	%	f	%	f	%	f	%	f
1	Sözel iletişim	3,43	9,4	47	15	77	25	126	22	109	28	139
2	Yerel gazeteler	2,17	40	197	24	118	22	110	9	47	5	26
3	Ulusal gazeteler	2,37	37	184	18	91	25	124	11	55	9	43
4	Yerel radyolar	1,97	49	246	21	105	18	87	7	33	5	27
5	Ulusal radyolar	2,08	47	236	18	90	20	97	9	43	6	32
6	Yerel televizyonlar	2,33	41	205	18	89	18	91	12	59	11	54
7	Ulusal televizyonlar	2,45	38	191	15	72	23	112	13	65	12	58
8	Popüler dergiler	2,19	44	218	18	91	21	103	9	46	8	40
9	İnternetteki yerel haber siteleri	2,85	30	148	16	77	19	96	17	83	18	93
10	İnternetteki ulusal haber siteleri	2,93	26	128	15	75	21	102	18	88	21	105

No	Ortamlar	$\overline{X}$	Gündeme İlişkin Görüş Paylaşma									
			1		2		3		4		5	
			%	f	%	f	%	f	%	f	%	f
11	Diğer internet medyası	2,75	24	117	20	100	28	138	15	74	14	69
12	İnternetteki tartışma grupları	2,68	28	138	17	83	27	133	17	86	12	58
13	E-posta	2,92	22	108	17	85	25	125	19	95	17	85
14	Sohbet programları	2,93	23	116	16	79	25	123	16	80	20	100
15	Twitter	2,61	43	214	9	43	15	72	12	61	22	108
16	Facebook	3,61	15	75	8	41	18	87	19	95	40	200
17	Youtube	3,15	21	105	15	74	20	97	17	83	28	139
18	Bloglar	2,34	38	188	19	96	24	120	8	40	11	54
19	Diğer	2,37	36	179	16	80	31	156	8	39	9	44

Tablo 2'deki değerler incelendiğinde katılımcıların siyasal, toplumsal ve ekonomik gündemle ilgili görüşlerini paylaşma kanalı olarak en fazla Facebook'u, ikinci olarak kişiler arasındaki sözel iletişimi tercih ettikleri tespit edilmiştir. Üçüncü en fazla tercih edilen iletişim kanalı ise bir video paylaşım sitesi konumundaki Youtube'dir. Bu bulgu, sosyal medyanın üniversite öğrencileri tarafından gündeme ilişkin görüş paylaşmada diğer iletişim kanallarına nispeten oldukça etkin kullanıldığını göstermekle birlikte sözel iletişim kanalına ait aritmetik ortalama değerinin ($\overline{X}$ =3,43) yüksek olması, üniversite öğrencilerinin gerçek dünyadaki ortamlarda gündemle ilgili düşüncelerini dile getirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Katılımcıların ülke ve dünya gündemine ilişkin görüşlerini paylaşmada en az kullandıkları iletişim kanallarının ise yerel ve ulusal radyolar olduğu görülmektedir. Bu bulgu, izleyiciye görsel ve işitsel olarak veri sağlayan televizyonun yalnızca işitme duyusuna hitap eden radyodan daha fazla tercih edildiğinin kanıtı olarak değerlendirilebilir. Katılımcıların siyasal, toplumsal ve ekonomik gündeme ilişkin görüş paylaşmada kullandıkları araçlara ilişkin betimsel istatistik sonuçları aşağıda sunulmuştur.

Tablo 3. Faktör Yapılarına Göre Katılımcıların Gündeme İlişkin Görüş Paylaşmada Yararlandıkları İletişim Kanallarına İlişkin Betimsel Veriler

İletişim Kanalları	N	$\overline{X}$	S
İnternet medyası ve sosyal paylaşım siteleri	498	2,82	0,930
Yerel yayın organları	498	2,29	0,979
Ulusal yayın organları	498	2,65	0,981

Tablo 3'te sunulan veriler, katımcıların ülke ve dünya gündemine ilişkin görüş paylaşmada yoğun olarak internet medyası ve sosyal paylaşım sitelerinden yararlandığını göstermektedir. Ulusal yayın organları siyasal, toplumsal ve ekonomik alanlarda yaşanan gelişmeler hakkında görüş belirtmek amacıyla ikinci sırada en fazla tercih

edilen iletişim kanalı iken çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin yerel yayın organları kapsamına giren iletişim kanallarını gündemle ilgili düşünce dile getirmede en az tercih ettikleri araçlar olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4. Katılımcıların Gündeme İlişkin Görüşlerini Paylaşmada Kullandıkları İletişim Kanallarının Cinsiyete Göre U Testi Sonucu

İletişim Kanalları	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
İnternet medyası ve sosyal paylaşım siteleri	Kadın	284	255,98	72698	28545	.247
	Erkek	214	240,90	51553		
Yerel yayın organları	Kadın	284	259,29	73638	27608	.079
	Erkek	214	236,51	50613		
Ulusal yayın organları	Kadın	284	246,58	70027	29557	.601
	Erkek	214	253,38	54223		

Çalışma grubundaki katılımcıların (erkek 43%) ve (kadın 57%) cinsiyet değişkeni açısından normal bir dağılım gösterip göstermediklerinin tespiti amacıyla yapılan binom testi sonucunda cinsiyet dağılımlarının anlamlı bir şekilde farklılaştığı (p=.002) belirlenmiştir. Ulaşılan bulgu, cinsiyet değişkeni ile ilgili analizlerde nonparametrik test tekniklerinden yararlanılmasını gerektirmektedir. Mann-Whitney U testi sonucuna göre çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin siyasal, toplumsal ve ekonomik alanda yaşanan gelişmelere paralel olarak oluşan ülke ve dünya gündemine ilişkin görüş paylaşmada internet medyası ve sosyal paylaşım sitelerini kullanmalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği (U=28545;p>.05) anlaşılmıştır. Sıra ortalama puanları dikkate alındığında kadınların erkeklere oranla gündeme ilişkin düşüncelerini dile getirmede internet ve sosyal medyayı daha aktif kullandıkları söylenebilir. Cinsiyet farklılığının gündeme ilişkin görüş paylaşmada yerel yayın organlarının tercih edilmesi üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı (U=27608;p>.05) tespit edilmiştir. Bununla birlikte kadınların sıra ortalamalarının erkeklerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Yine katılımcıların ulusal yayın organları kanalıyla gündeme ilişkin yorum yapma düzeyleri ile cinsiyetleri arasında da anlamlı bir ilişkinin olmadığı (U=27575;p>.05) belirlenmiştir. Sıra ortalama puanları incelendiğinde erkek katılımcıların kadınlara oranla gündemle ilgili konularda görüş belirtmede ulusal yayın organlarından daha etkin yararlandıkları söylenebilir.

Tablo 5. Katılımcıların Görüşlerini Paylaşmada Kullandıkları Araçların Fakülte Türüne Göre Farklılığı için Kruskall Wallis Testi Sonuçları

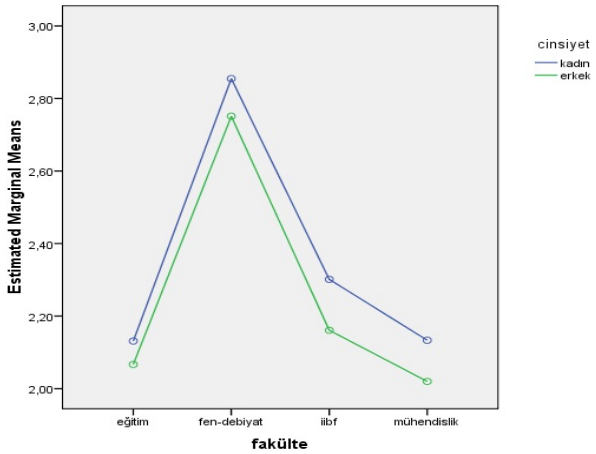
İletişim Kanalları	Fakülte	N	Sıra Ortalaması	sd	X^2	p
İnternet medyası ve sosyal paylaşım siteleri	Eğitim	147	205,80	3	6,026	.000
	Edebiyat	114	312,47			
	İİBF	120	252,62			
	Mühendislik	117	239,85			
Yerel yayın organları	Eğitim	147	222,22	3	40,692	.000
	Edebiyat	114	321,57			
	İİBF	120	247,49			
	Mühendislik	117	215,61			

İletişim Kanalları	Fakülte	N	Sıra Ortalaması	sd	X^2	p
Ulusal yayın organları	Eğitim	147	210,69	3	40,062	.000
	Edebiyat	114	320,61			
	İİBF	120	235,25			
	Mühendislik	117	243,59			

Tablo 5'te görüldüğü üzere fakülte türünün gündeme ilişkin görüş paylaşmada internet medyası ve sosyal paylaşım sitelerini kullanma düzeyi üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu (x^2=36,026;p<.01) tespit edilmiştir. Mann-Whitney U testi yapılmış ve Bonferroni düzeltme yöntemi uygulanmıştır. Analiz sonucunda edebiyat fakültesi ile eğitim fakültesi (U=4725;p<.01); iktisadi idari bilimler fakültesi (U=5257;p<.05) ve mühendislik fakültesi arasında (U=4726;p<.01) edebiyat fakültesi öğrencileri lehine anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgu, edebiyat fakültesi öğrencilerinin ülke ve dünyada yaşanan gelişmelere ilişkin görüş paylaşmada interneti ve sosyal medyayı diğer fakülte öğrencilerine göre daha etkin kullandıkları şeklinde yorumlanabilir.

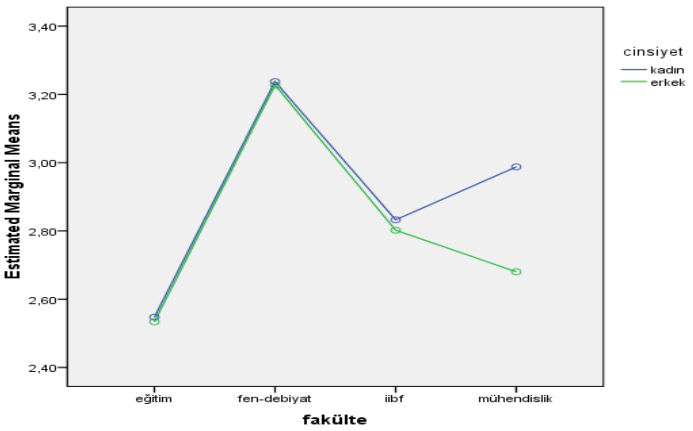
Katılımcıların yaşanan gelişmeler odaklı oluşan gündeme ilişkin görüş paylaşmada yerel yayın organlarını tercih etme düzeyleri üzerinde fakülte türünün anlamlı bir etkisinin olduğu (x^2=40,692;p<.01) tespit edilmiştir. Mann-Whitney U testi sonucuna göre edebiyat fakültesi ile eğitim fakültesi (U=5113;p<.01); iktisadi idari bilimler fakültesi (U=4720;p<.01) ve mühendislik fakültesi arasında (U=3838;p<.01) edebiyat fakültesi öğrencileri lehine anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgu, edebiyat fakültesi öğrencilerinin gündem ilişkin görüş paylaşmada yerel yayın organlarından daha fazla yararlandıklarını göstermektedir.

Fakülte türü ile ulusal yayın organları üzerinden gündeme ilişkin görüş paylaşma düzeyi arasında anlamlı bir ilişki olduğu (x^2=40,062;p<.01) saptanmıştır. Mann-Whitney U testi sonucunda edebiyat fakültesi ile eğitim fakültesi (U=4810;p<.01); iktisadi idari bilimler fakültesi (U=4506;p<.01) ve mühendislik fakültesi arasında (U=4465;p<.01) edebiyat fakültesi öğrencileri lehine anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Sıra ortalama puanlarından edebiyat fakültesi öğrencilerinin ulusal yayın organları kanalıyla gündeme ilişkin yorumda bulunma düzeylerinin daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Edebiyat fakültesi öğrencilerinin yüksek puana sahip olmaları, gündemi oluşturan gelişmelere daha duyarlı olduklarını ve katılımcı bireyler olarak paylaşımda bulunduklarını göstermektedir.

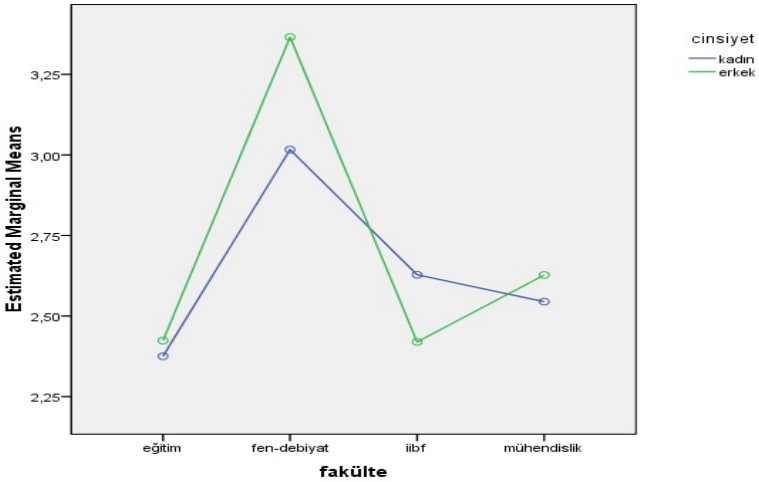
Şekil 2. Katılımcıların cinsiyet ve fakülte türlerinin sosyal medya kanalı aracılığıyla görüş paylaşma düzeyleri üzerindeki etkisini gösteren diyagram

Katılımcıların cinsiyetlerinin ve öğrenim gördükleri fakülte türünün siyasal, toplumsal ve ekonomik alandaki gündeme ilişkin görüş paylaşma düzeyleri üzerindeki ortak etkisinin anlamlı olmadığı [$F_{(3\text{-}490)}$=0,670;p>.05] bulunmuştur. Diğer taraftan Şekil 2 incelendiğinde kadın ve erkek katılımcıların internet medyası ve sosyal paylaşım siteleri üzerinden gündemi ilişkin paylaşımlar yapma düzeyleri fakülteler bazında aynı yönde hareket etmekle birlikte yalnızca mühendislik fakültesinde kadın öğrenciler ile erkek öğrencilerin ters yönde eğim gösterdikleri anlaşılmaktadır.

Şekil 3. Katılımcıların cinsiyet ve fakülte türlerinin yerel yayın organları aracılığıyla görüş paylaşma düzeyleri üzerindeki etkisini gösteren diyagram

Cinsiyet ve öğrenim görülen fakülte türünün ülke ve dünya gündemine ilişkin görüş paylaşma düzeyi üzerindeki ortak etkisinin anlamlı farklılığa yol açmadığı [$F_{(3-490)}$=0,030;p>.05] tespit edilmiştir. Yine Şekil 3'teki diyagram incelendiğinde kadın ve erkek öğrencilerin yerel yayın organlarından yararlanma düzeylerinin fakülte türleri bazında paralel bir ilişki içinde olduğu görülmekle birlikte mühendislik fakültesi öğrencilerinin gündeme ilişkin paylaşımlar bulunmada yerel yayın organlarını diğer gruplara nispeten daha az tercih ettikleri anlaşılmaktadır.

Şekil 4. Katılımcıların cinsiyet ve fakülte türlerinin ulusal yayın organları aracılığıyla görüş paylaşma düzeyleri üzerindeki etkisini gösteren diyagram

Üniversite öğrencilerinin siyasal, toplumsal ve ekonomik alanda yaşanan gelişmelere bağlı olarak oluşan ülke ve dünya gündemine ilişkin ulusal yayın organları kanalıyla görüş paylaşma düzeyleri üzerinde öğrenim görülen fakülte ve cinsiyet değişkenlerinin ortak etkisinin anlamlı olmadığı [$F_{(3-490)}$=1,559;p>.05] görülmüştür. Bununla birlikte iktisadi idari bilimler fakültesi dışındaki fakültelerde öğrenim gören erkelerin gündemle ilgili yorumda bulunmada ulusal yayın organlarını kızlardan daha fazla tercih ettikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 6. Gündeme ilişkin paylaşımlar yapmada kullanılan iletişim kanallarının yaş düzeyine göre farklılığı için kruskall wallis testi sonuçları

İletişim Kanalları	Yaş Grupları	N	Sıra Ortalaması	sd	X^2	p
İnternet medyası ve sosyal paylaşım siteleri	20'den küçük	130	242,02	3	8,147	.043
	21-22	258	240,60			
	23-24	85	290,01			
	25'ten büyük	25	242,48			

Yerel yayın organları	20'den küçük	130	223,81	3	6,674	.083
	21-22	258	253,64			
	23-24	85	270,21			
	25'ten büyük	25	269,96			
Ulusal yayın organları	20'den küçük	130	236,71	3	5,886	.117
	21-22	258	244,74			
	23-24	85	268,79			
	25'ten büyük	25	299,56			

Katılımcıların yaş düzeyine göre normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda verilerin normal dağılım göstermediklerinin [$D_{(498)}$=0,284;p<.01] tespit edilmesi, parametrik olmayan test tekniklerini gerektirmektedir. Kruskall Wallis testi sonuçlarına göre katılımcıların yaş grupları ile siyasal, sosyal ve ekonomik alanlarda yaşanan gelişmelere ilişkin internet medyası ve sosyal paylaşım siteleri kanalıyla görüş paylaşma düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (x^2=8,147;p>.05). Yaş grubunun gündeme ilişkin görüş paylaşmada yerel yayın organlarını kullanma düzeyleri üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı (x^2=6,6674;p>.05) tespit edilmiştir. Yine katılımcıların ülke ve dünya gündemine ilişkin görüş paylaşmada ulusal yayın organlarını tercih etmelerinin yaş grubuna göre anlamlı bir farklılık göstermediği (x^2=5,886;p>.05) anlaşılmıştır. Sıra ortalama puanları dikkate alındığında ise 25 yaşından büyük olan katılımcıların ulusal yayın organlarını diğer katılımcılardan daha fazla tercih ettikleri ve yaş grubunun büyüklüğü ile gündeme ilişki görüş paylaşmada ulusal yayın organlarından yararlanma düzeyi arasında paralel bir ilişki oluğu anlaşılmaktadır.

Tablo 7. Gündeme ilişkin görüş paylaşmada kullanılan iletişim kanalının yerleşim birimine göre farklılığı için kruskall wallis testi sonuçları

İletişim Kanalları	Yerleşim Birimi	N	Sıra Ortalaması	sd	X^2	p
İnternet medyası ve sosyal paylaşım siteleri	Köy	58	216,33	3	14,268	.006
	Kasaba	24	227,63			
	İlçe	125	255,21			
	Şehir	80	212,33			
	Büyük şehir	211	271,82			
Yerel yayın organları	Köy	58	238,72	3	6,680	.154
	Kasaba	24	245,08			
	İlçe	125	249,07			
	Şehir	80	218,14			
	Büyük şehir	211	265,11			
Ulusal yayın organları	Köy	58	207,18	3	15,801	.003
	Kasaba	24	223,33			
	İlçe	125	243,60			
	Şehir	80	225,61			
	Büyük şehir	211	276,66			

Tablo 7'ye göre katılımcıların aile yerleşim birimi ile internet medyası ve sosyal paylaşım siteleri kanalı üzerinden ülke ve dünya gündemiyle ilgili paylaşımlarda bulunma düzeyleri arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı (x^2=14,268;p>.05) anlaşılmaktadır. Sıra ortalama puanlarından büyükşehirlerde yetişmiş olan katılımcıların nispeten gündeme ilişkin düşüncelerini açıklarken internet ve sosyal medya kanallarından daha fazla yararlandıkları anlaşılmaktadır. Yine katılımcıların gündeme ilişkin paylaşımlarını yerel yayın organları aracılığı ile gerçekleştirme düzeyleri üzerinde aile yerleşim biriminin anlamlı bir farklılığa yol açmadığı (x^2=6,680;p>.05) tespit edilmiştir. Katılımcıların görüşlerini paylaşmada ulusal yayın organlarından yararlanma düzeylerinin aile yerleşim birimi büyüklüğüne göre anlamlı bir farklılık gösterdiği (x^2=15,801;p<.05) görülmüştür. Mann-Whitney U testi sonucunda ailesi büyükşehirde yaşayanlar ile ailesi köyde yaşayanlar arasında büyükşehir yaşayanlar lehine anlamlı farklılık olduğu (U=4436;p<.05) vardır. Aile yerleşim birimi şehir olanlar hariç tutulduğunda yerleşim biriminin büyüklüğü ile ulusal yayın organlarından etkin şekilde yararlanma düzeyi arasında doğru orantının olduğu söylenebilir.

Tablo 8. Gündeme ilişkin görüşlerin paylaşılmasında yararlanılan iletişim kanallarının üniversite türüne göre farklılığı için t-testi sonuçları

İletişim Kanalları	Üniversite	N	$\overline{X}$	S	sd	t	p
İnternet medyası ve sosyal paylaşım siteleri	Gazi	241	2,77	0,96	496	-1,200	.231
	Uşak	257	2,87	0,89			
Yerel yayın organları	Gazi	241	2,32	1,01	496	0,639	.523
	Uşak	257	2,26	0,94			
Ulusal yayın organları	Gazi	241	2,73	1,02	496	1,713	.087
	Uşak	257	2,58	0,93			

Binominal test analizi sonucunda katılımcıların dağılım yüzdeleri (% 48 Gazi Üniversitesi, % 52 Uşak Üniversitesi) arasında anlamlı bir fark olmadığı (*p*=.502) tespit edilmiştir. Bu bulgudan hareketle katılımcıların gündeme ilişkin görüşlerini paylaşma kanalları ile üniversite türü arasında yapılacak analizlerde parametrik test tekniklerinden yararlanılmıştır. Katılımcıların öğrenim gördükleri üniversitenin ülke ve dünya gündemine ilişkin paylaşımlarda bulunmada internet ve sosyal medyayı ($t_{(496)}$=-1,200;p>.05); yerel yayın ($t_{(496)}$=-0,639;p>.05) ve ulusal yayın organlarını ($t_{(496)}$=-1,200; p>.05) tercih etme düzeyleri üzerinde anlamlı farklılık oluşturacak bir etkisinin olmadığı anlaşılmaktadır. Aritmetik ortalama puanlarından Uşak Üniversitesi öğrencilerinin internet medyasından, Gazi Üniversitesi öğrencilerinin ise yerel ve ulusal yayın organlarından daha fazla yararlandıkları görülmektedir.

4. Tartışma

Üniversite öğrencilerinin siyasal, sosyal ve ekonomik konularda dünyada yaşanan gelişmelere ilişkin paylaşımları hangi iletişim kanalları aracılığıyla gerçekleştirdiklerini saptamaya çalışan bu araştırmadan ulaşılan bulgulara göre üniversite öğrencilerinin gündemi takip etme sürecinde en fazla tercih ettikleri iletişim kanalının internet medyası ve sosyal paylaşım siteleri ($\overline{X}$ = 2,89) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Facebook, Twitter, Youtube gibi dünya çapında milyonlarca kullanıcıya sahip sosyal paylaşım siteleri yanında ulusal olarak da birçok sosyal paylaşım sitelerinin olması, insanların (özellikle genç nesil) bu iletişim kanallarına oldukça yoğun şekilde ilgi göstermesiyle açıklanabilir. Konuyla ilgili benzer araştırmalar incelendiğinde Danju ve meslektaşlarının (2013) yaptığı çalışmada Kuzey Afrika ve Ortadoğu'da otokrasiden demokrasiye geçişin yaşandığı süreçte insanların sosyal medya kanalı ile iletişime geçerek organize oldukları, gelişmelere ilişkin paylaşımlar yaptıkları belirtilmiştir. Kakırman Yıldız'ın (2013) yaptığı çalışmada da gençlerin bilgi edinme ve kişisel düşüncelerini dile getirme kanalı olarak sosyal medyadan yararlandıkları bununla birlikte katılımcıların Facebook ve Twitter gibi sosyal paylaşım sitelerinin gizliliği ve mahremiyeti ortadan kaldırarak özel hayatı yok ettiği yönünde ortak bir kanıda birleştikleri tespit edilmiştir. Bu yönüyle çalışmadan elde edilen sonuçların benzer içerikli araştırma sonuçlarıyla örtüştüğü anlaşılmaktadır. Diğer taraftan üniversite öğrencilerinin gündemdeki konularla ilgili görüş paylaşma sürecinde en az tercih ettikleri iletişim kanallarının yerel yayın organları ($\overline{X}$ =2,29) olduğu görülmekle birlikte; ulusal yayın organları aracılığıyla yorum yapma düzeylerinin ise oldukça yüksek olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Katılımcıların gündeme ilişkin görüş paylaşmada internet ve sosyal medya ile yerel yayın organlarını kullanma düzeyleri üzerinde cinsiyet değişkeninin kız öğrenciler lehine bir etki meydana getirdiği, erkeklerin ise ulusal yayın organlarını nispeten daha fazla tercih ettikleri görülmüştür. Ulaşılan bu sonuç, kız öğrencilerin erkeklere oranla gündemi daha çok takip ederek daha fazla bilgi sahibi oldukları ve ilgili konularda görüşlerini paylaştıkları düşüncesini doğurmaktadır. Kahyaoğlu ve Çelik (2011) ile Harmandar ve Samancı (2000) tarafından yapılan çalışmalarda üniversite öğrencilerinin internet kullanımına yönelik tutumları ile cinsiyet değişkeni arasındaki ilişki incelenmiş ve erkek öğrenciler lehine anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmada ise kız öğrencilerin erkeklere oranla gündemi takip etmede, gerek sosyal medya organlarını, gerekse internetteki forum sitelerini ve internet haber kaynaklarını daha fazla tercih ettikleri görülmüştür. Bu anlamda ulaşılan sonuç adı geçen araştırma sonuçlarından farklılık göstermektedir. Çalışmalar arası söz konusu farklılık kızların aradan geçen zamanla birlikte interneti erkeklere oranla daha fazla kullanmaya başladıkları ile açıklanabilir. Üniversite öğrencilerinin gündeme ilişkin bilgi edinme kanallarını tercihleri üzerinde öğrenim gördükleri fakültenin anlamlı farklılık oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır. Siyasal, sosyal ve ekonomik gündeme ilişkin iletişim kanallarını en etkin kullanan katılımcıların edebiyat fakültesi öğrencileri en pasif kullanan

katılımcıların ise eğitim fakültesi mensubu oldukları anlaşılmıştır.

Katılımcıların yaş düzeyi gündemi takip etmede tercih ettikleri iletişim kanalı arasındaki en dikkat çeken bulgu, 25 ve yaş üzeri katılımcıların ulusal yayın organlarından daha fazla yararlanmaları olmuştur. Diğer iletişim kanallarını tercih etme oranlarının ise gruplar bazında normal bir dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Yine gündeme ilişkin yorum yapmada tercih edilen iletişim kanallarının aile yerleşim birimine bağlı olarak farklılaştığı ulaşılan bulgular arasındadır. Bu bulguya göre ailesi büyükşehirlerde ikamet etmekte olan katılımcıların gündemdeki konularla ilgili paylaşımlar yapma kanalı olarak internet medyası ve sosyal paylaşım siteleri ile ulusal yayın organlarını diğer gruplara nispeten daha fazla tercih ettikleri anlaşılmıştır. Bununla birlikte katılımcıların yerel yayın organlarını kullanma düzeyleri üzerinde ise yerleşim biriminin anlamlı farklılığa yol açmadığı tespit edilmiştir. Katılımcıların gündemle ilgili görüşlerini dile getirmede yararlandığı iletişim kanalları ile öğrenim gördükleri üniversite arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişkinin olmadığı ancak, gruplara ait aritmetik ortalama puanlardan anlaşıldığı üzere Gazi Üniversitesi öğrencilerinin ulusal yayın organlarını tercih etme düzeylerinin Uşak Üniversitesi öğrencilerinden yüksek olduğu görülmektedir.

Araştırmadan ulaşılan sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde üniversite öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerine yoğun olarak ilgi gösterdiği ve dünyada olup bitenler hakkında bu kanallardan bilgi edindikleri ve paylaşımlarda bulundukları anlaşılmıştır. Bu sonuç, genç neslin ülke ve dünya gündemini oluşturan konularla ilgili paylaşımda bulunma sürecinde interneti ve sosyal medyayı etkin ve katılımcı bir şekilde kullandıklarını göstermektedir. Diğer taraftan internet kullanıcılarının sosyal medya kanalıyla kendilerine ulaşan bilgilerin doğru ve güvenirliğinden emin olmadan yorum yapmaları ise yanlış/hatalı bilgiye dayanılarak görüş paylaşmalarına yol açabilir. Başka bir anlatımda sosyal medyadaki gündeme ilişkin her türlü bilgi doğru ve güvenilir olmayıp bir takım kişi ve ideolojilerin yönlendirmesiyle hazırlanmış olabilir. Çünkü sosyal medyadaki paylaşımlar herhangi bir kontrol mekanizmasına tabi tutulmadan paylaşılarak sanal ortamda yayılmaktadır. Bu anlamda üniversite öğrencilerinin sosyal medyadaki bilgilerin doğru ve güvenirliğine yönelik görüşleri üzerine bir çalışma gerçekleştirilebilir.

5. Kaynakça

Aksüt, M., Ateş, S., Balaban, S. ve Çelikkanat, A. (2012, Şubat). İlk ve ortaöğretim öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerine ilişkin tutumları (facebook örneği). Akademik Bilişim Konferansı'nda Sunulmuş Bildiri. Uşak Üniversitesi, Uşak.

Baştürk, R. (2010). Nonparametrik İstatistiksel Yöntemler. Ankara: Anı Yayıncılık.

Borg, R. B. ve Gall, M. D. (1989). Educational Research: An İntroduction. London: Longrman Publishing Group.

Büyüköztürk, Ş. (2011) Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı. Ankara: Pegem A Yayınları.

Çakır, H. ve Topçu, H. (2005). Bir İletişim Dili Olarak İnternet. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 19(2), 71-96.

Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2010). Sosyal Bilimler İçin Çok Değişkenli İstatistik SPSS ve LISREL Uygulamaları. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Çömlekçi, N. (2001). Bilimsel Araştırma Yöntemi ve İstatistiksel Anlamlılık Sınamaları. Ankara: Bilim Teknik Yayınevi.

Danju, İ., Maaşoğlu, Y. ve Maaşoğlu, N. (2005). From Autocracy to Democracy: The İmpact of Social Media on The Transformation Process In North Africa And Middle East. Precedia-Social and Behavioral Sciences, 81, 678-681.

Davies, L. (2006). Global Citizenship: Abstraction or Framework for Action. Educational Review, 58(1), 5-25.

Gaventa, J. ve Valderrama, C. (1999). Participation, Citizenship And Local Governance. Retrieved, February, 10, 2014 from. http://M4_AR2_Participation_Citizenship_and_local_Governance.pdf.

Gill, J. ve Gainos, J. (2002). Why Does Voting Get so Complicated? A Review of Theories for Analyzing Democratic Participation. Statistical Science, 17(4), 383-404.

Harmandar, M. ve Samancı, O. (2000, Ekim). Eğitim fakültesi kimya eğitimi bölümü öğrencilerinin bilgisayara yönelik tutumları. IV. Ulusal Bilimleri Kongresi Kongre'sinde Sunulmuş Bildiri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ankara.

Kahyaoğlu, M. ve Çelik, H. C. (2011, Eylül). Ortaöğretim ve yüksek öğretim öğrencilerinin internet kullanımına yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. Paper Presented at the 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium. Fırat University, Elazığ.

Kakırman Yıldız, A. (2013). Sosyal Paylaşım Sitelerinin Dijital Yerlilerin Bilgi Edinme ve Mahremiyet Anlayışına Etkisi. Bilgi Dünyası, 13(2), 529-542.

Karasar, N. (2012). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Bilim Kitap Kırtasiye Yayınevi.

Kline, P. (2005). An Easy Guide to Factor Analysis. UK: Routledge.

Law, W. (2004). Globalization and Citizenship Education In Hong Kong and Taiwan. Comparative Education Review, 48(3), 253-273.

Niemi, R. G., ve Junn, J. (1998). Civic Education: What Makes Students Learn. New Haven, CT: Yale University Press.

Osler, A. ve Starkey, H. (2005). *Changing Citizenship: Democracy and Inclusion in Education*. Maidenhead: Open University Press.

Pallant, J. (2007). SPSS Survival Manual: A Step-By-Step Guide to Data Analysis Using SPSS for Windows. Philadelphia, PA: Open University Press.

Parry, G., Moyser, G. ve Day, N. (1992). Political Participation and Democracy in Britain. Cambridge: Cambridge University Press.

Sipahi, B., Yurtkoru, E. S. ve Çinko, M. (2010). Sosyal Bilimlerde SPSS'le Veri Analizi. İstanbul: Beta Yayıncılık.

Şencan, H. (2005). Sosyal ve Davranışsal Ölçümlerde Güvenirlik ve Geçerlik. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2013). Using Multivariate Statistics. Boston: Allyn and Bacon.

Tavşancıl, E. (2010). Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Ural, A ve Kılıç, İ. (2011). Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi. Ankara: Detay Yayıncılık.

http://www.haberx.com/_universitelerde_ogrenci_sayisi_hizli_ogretim_uyesi_sayisi_yavas_artiyor(17,n,10255255,449).aspx. erişim tarihi: 07.03.2014.

Extended Abstract

In general, human beings are affected by political and social developments and changes in the society they belong and the world in general. Therefore, they need to learn about the current developments in those contexts and feel obliged to express their feelings, views and opinions on the issues regarding to themselves and the whole. This can also be seen as a personal and legal rigth of people in a society that could be practiced by everyone. However, educated members of a society, especially undergraduate and graduate students are expected to practice this right more than the others. Because, they got the chance of having or entering one of those professions, which have the potential of directing the whole society. As a result, the ways or communication channels through which undergraduates follow the socio-political agenda and share their views and opinions about it gain importance. The current study therefore, aims to determine the ways or communication channels through which undergraduate students share their views and opinions on the current socio-political developments in the society and the whole world.

This study designed as a quantitative survey research. The study group comprises of 498 undergraduate students attaining sciences and liberal arts, education, engineering and management and economic sciences faculties in Gazi and Uşak universities in the spring semester of 2012-2013 academic year. Cluster sampling technique was used to define the study group. A scale comprising of three factors and named as "Communication Channells to Share the Views and Opinions on Socio-political Agenda" which was developed by the researchers used as a data collection tool. Parametric test (Independent Samples t-Test) in the situations in which the distributions of cases were normal used to analyse the data while, non-parametric tests (Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis H) in other cases.

The study findings indicate that undergraduate students mainly use social networking websites to share their views and opinions on the socia-political agenda. Facebook found as the most used channell to share their views and opinions on the socia-political agenda amongst the undergraduates. The second most used communication channell is face to face communication or conversation followed by a video sharing website, Youtube and then another social networking website Twitter. As mentioned above the university students generally use the Internet and social networking websites to express their feelings and share their views and opinions on the socio-political agenda. It is also found out that national and local publications and broadcasting facilites are not used as widely as the Internet medya. Besides, girls are more active in following tha agenda and sharing their feelings and perspectives through various communication channells. On the other hand, it was seen that the participants over the age of 25, make use of national publications and broadcasting facilites more that their younger counterparts, while those undergraduates attaining sciences and liberal arts faculties use the Internet, socail networking websites and the discussion forums on the net more than students registered in other faculties. Another finding indicate that those undergraduates whose families live in bigger cities tend to follow the agenda and share their views and opinions through

various communication channells more than those students whose families live in small towns or villages. Finally, it was determined that students attaining Gazi University mostly follow national and local publications and broadcasting facilities, while their counterparts in Uşak University generally tend to use the Internet and social networking websites to share their feelings, views and opinions on the current developments.

As mentioned earlier, as an expected outcome of the widening use of the information and communcation Technologies, it was found out that the participants mainly use social networking websites to share their views and opinions on current socio-political developments. Making use of national and local publications and broadcasting facilities to share views and opinion on the agenda determined as limited and decreasing amongst higher education students. Besides, sharing the views and opinins on the agenda amongst the whole study group was found as relatively low ($\overline{X}$ =2,82). As a result it could be concluded that undergraduates do not show interest on the socio-political developments in their own society and the world as they were supposed to. Hence, the necessary precuations needs to be taken.